

SERMAYE PİYASALARINDA GÜNCEL GELİŞMELER ve BEKLENTİLER

Ekin FIKIRKOCA

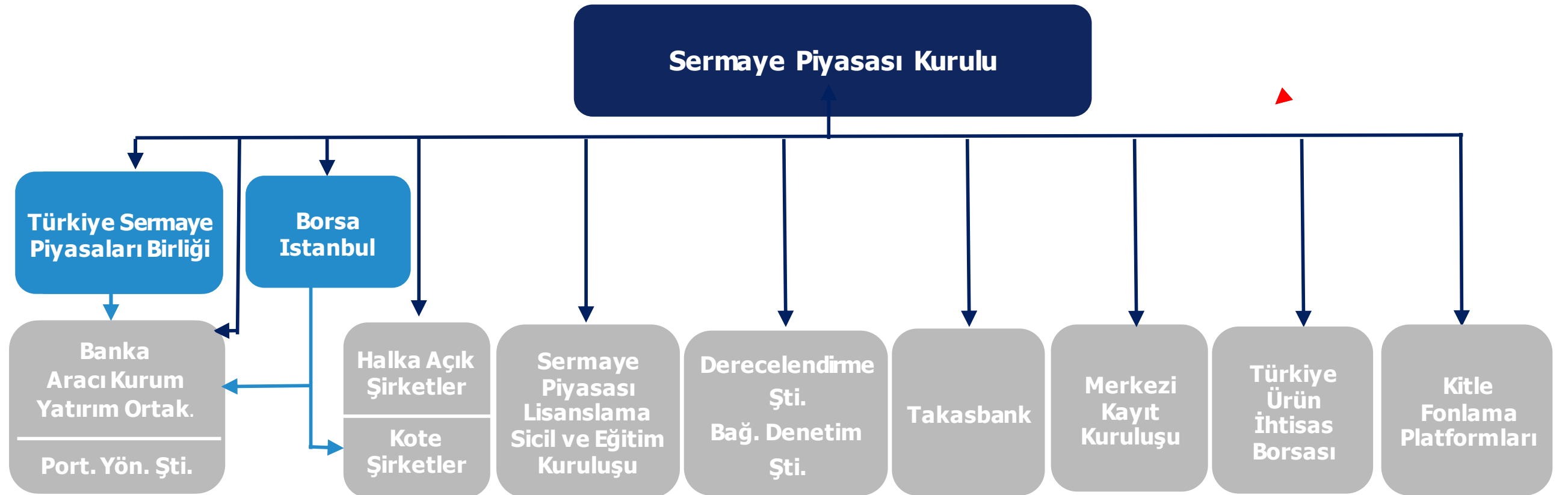
10 Kasım 2021

Türkiye Sermaye Piyasaları Birlięi

SERMAYE PİYASASI KURUMLARI

221 Üye ile Finans Sektöründe Kapsamlı Üye Yapısı

71 Aracı Kurum, 45 Banka

- Şirketlere *özkaynak* veya *borçlanma aracı* ihracıyla *finansman* sağlıyor.
- *Risk yönetimi* araçları sağlıyor.
- Halka açık şirketlere ikincil piyasada *likidite* sağlıyor.

53 Portföy Yönetim Şirketi

- 450 milyar TL'lik birikim *yönetiyor* ve *yatırıma* yönlendiriyor.

52 Yatırım Ortaklığı

- 70 milyar TL değerinde *gayrimenkulü* yatırımcılara sunuyor.
- 7 milyar TL değerinde *girişim* sermayesi yatırımlarını destekliyor.
- 1,5 milyar TL'lik *menkul kıymet* portföyü yönetiyor.

Amaçlarımız

- Sermaye piyasalarını geliştirmek
- Üyelerimiz için güven ve dayanışma içinde bir ortam yaratmak
- Meslek disiplini ve ahlakını güçlendirmek

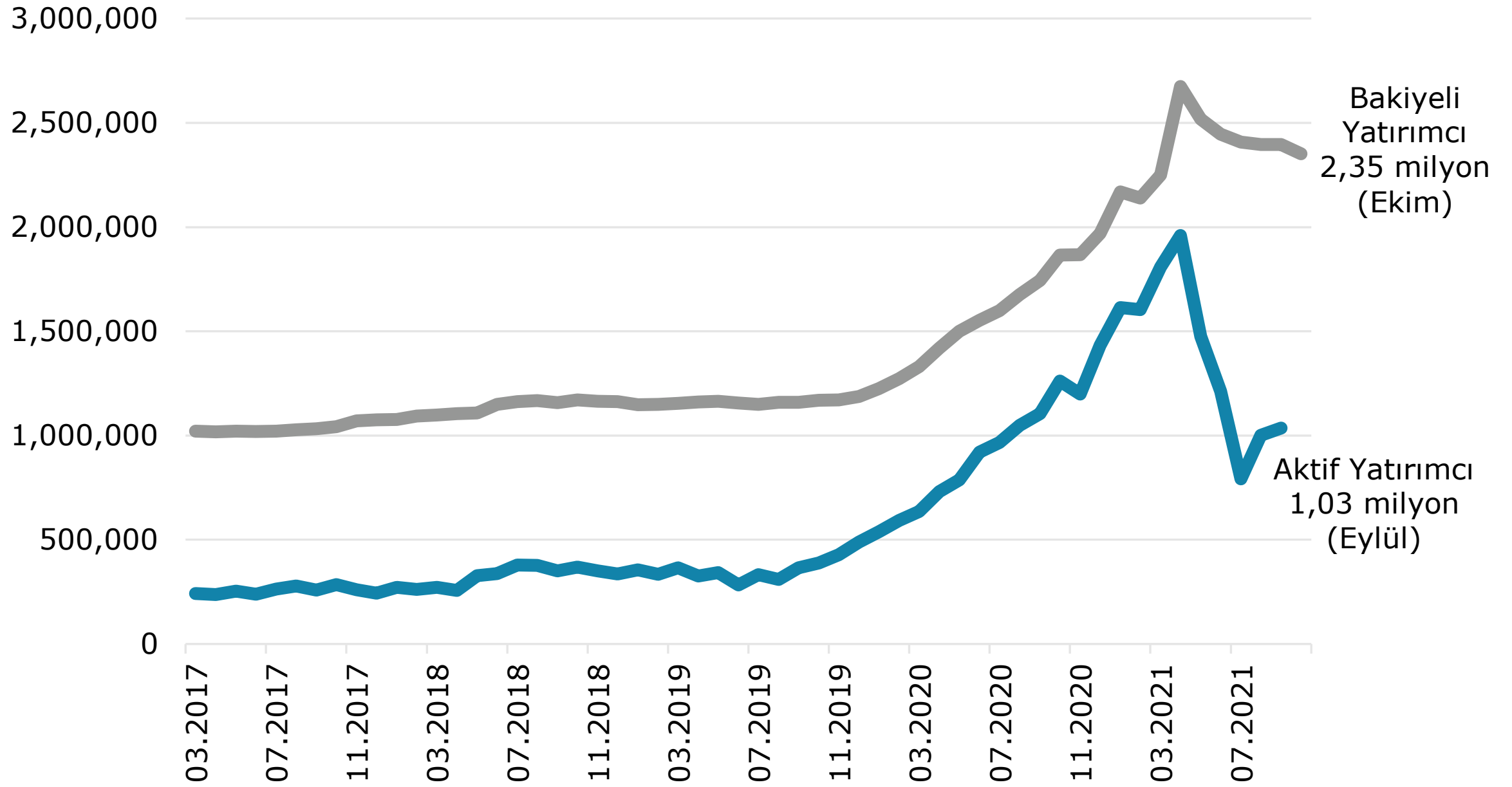
Faaliyetlerimiz

- Üyelerimizin faaliyetlerinin adil ve dürüst olması için **düzenlemeler** yapmak, bu düzenlemeleri **yürütmek** ve **denetlemek**
- **Kamu** kurum ve kuruluşları nezdinde **girişimlerde** bulunmak
- Sermaye piyasasının gelişmesini sağlamak üzere **istatistikler** derlemek, araştırma **raporları** yayınlamak
- Mesleki, yasal ve yönetsel **düzenlemeleri** takip ederek, gelişmeleri üyeler ile paylaşmak
- Üyelerimizin müşterilerine verdikleri hizmetlerle ilgili olarak yapılan **şikayetleri** değerlendirmek ve uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak
- Sektörümüzün gelişmesi ve derinleşmesine yönelik **etkinlikler** yapmak
- Sektör çalışanlarına yönelik **eğitim** programları düzenlemek
- Kamuoyunu finansal konularda **aydınlatmak**
- **Yabancı** ülkelerdeki dengimiz kuruluşlar ile sermaye piyasaları konusunda **işbirliği** yapmak

Türkiye Sermaye Piyasalarında Güncel Görünüm

PAY SENEDİ YATIRIMCI SAYISI

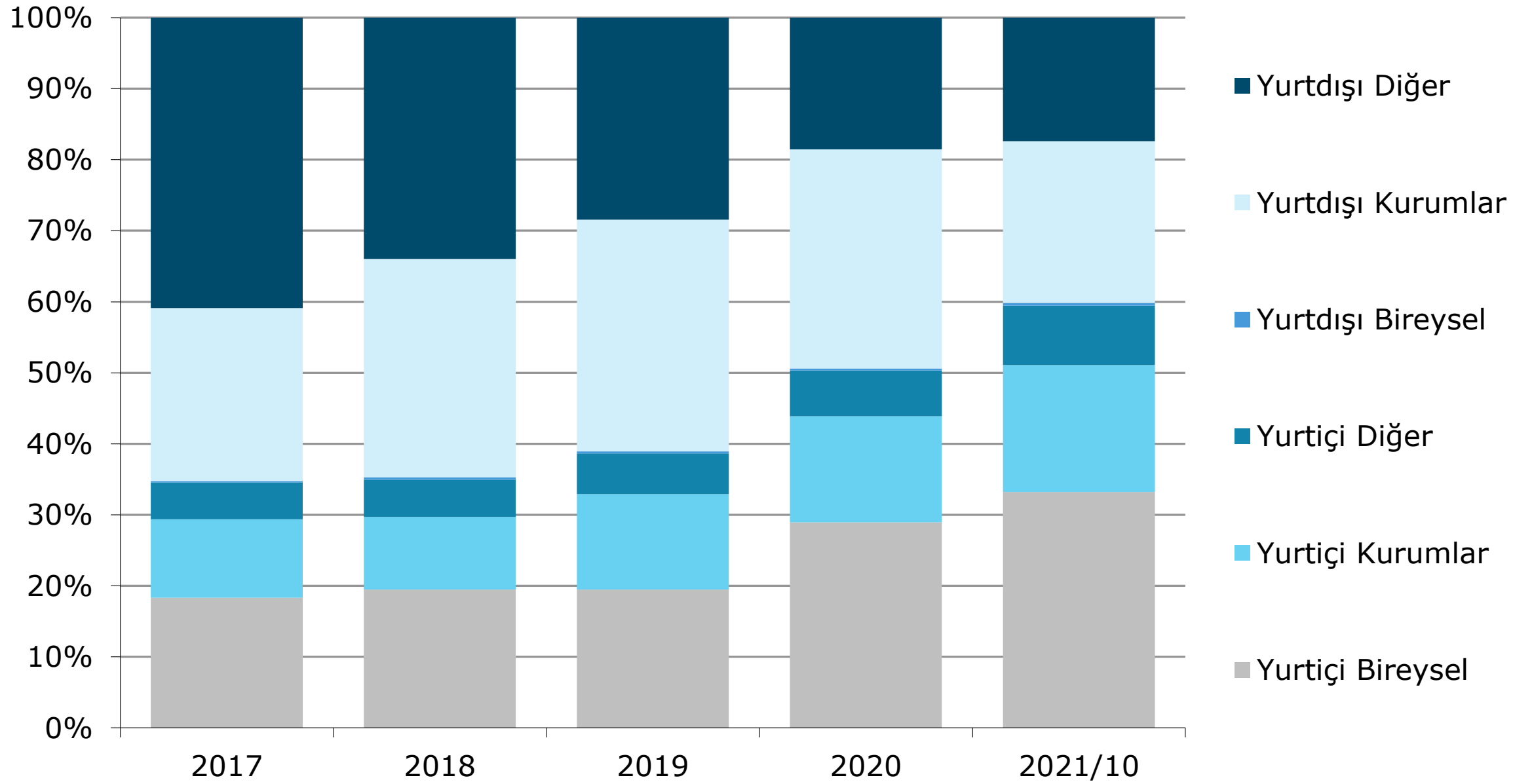

Kaynak: MKK, TSPB

Aktif yatırımcı sayısı: Ayda en az bir işlem yapan müşteriler

Bir müşteri birden fazla kurumda işlem yapabildiğinden, tekil yatırımcı sayısını göstermez

PAY SENEDİ PORTFÖY DAĞILIMI

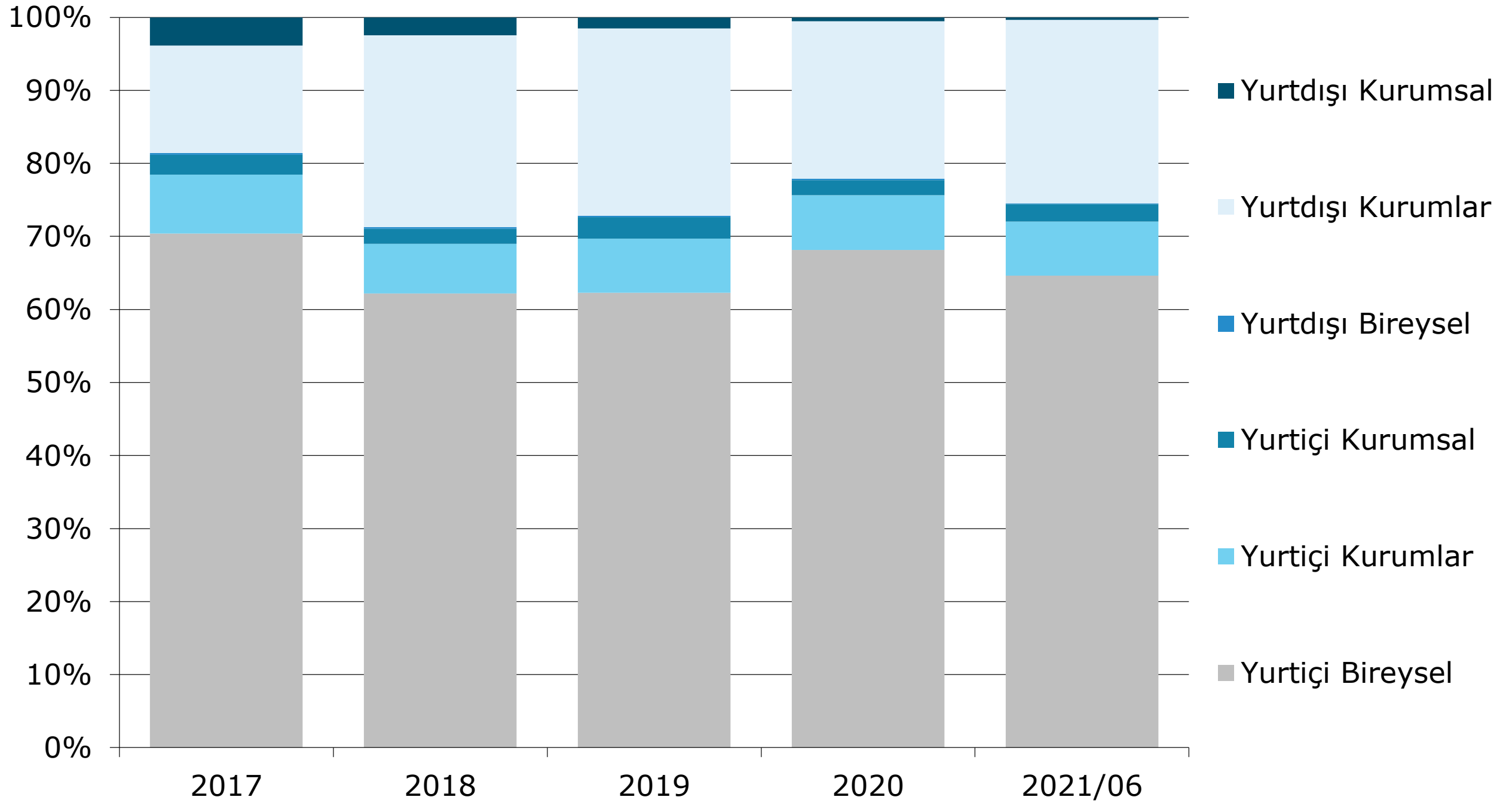

Kaynak: MKK

31 Ekim 2021 itibarıyla halka açık pay senedi portföyü: 733 milyar TL

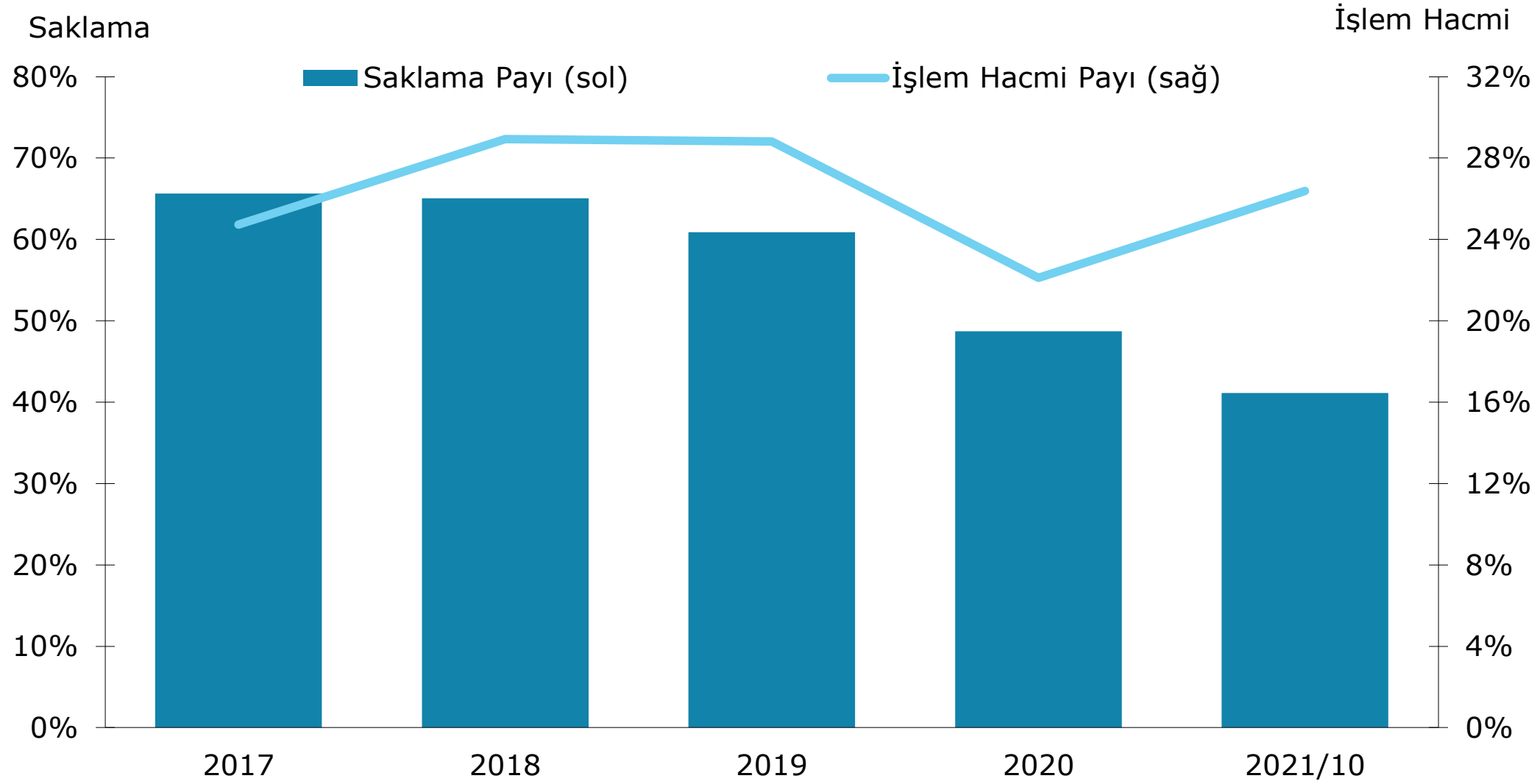

YATIRIMCI GRUPLARINA GÖRE PAY PİYASASI İŞLEM HACMİ DAĞILIMI

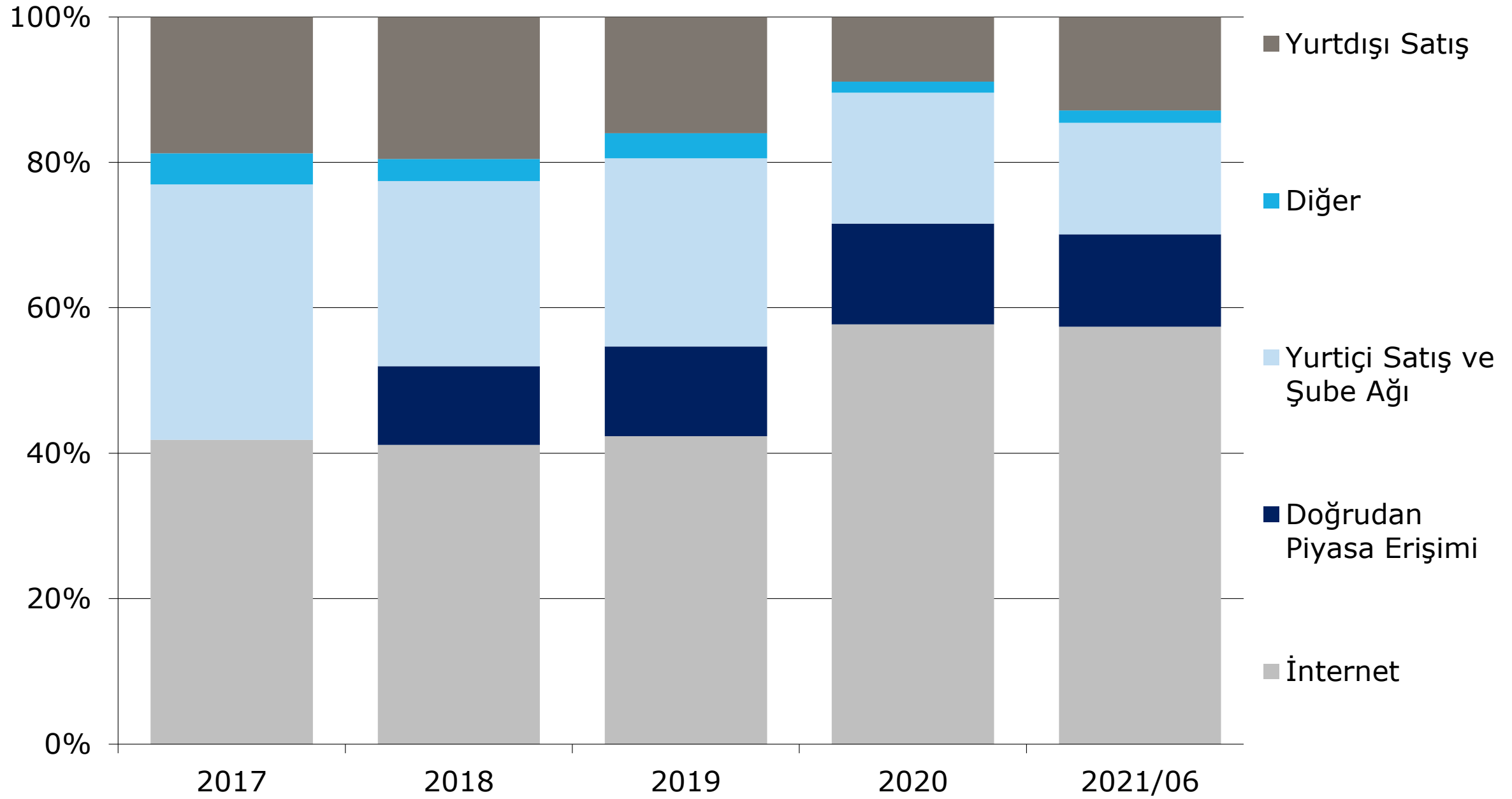
Kaynak: TSPB

PAY PİYASASINDA YABANCI YATIRIMCILAR

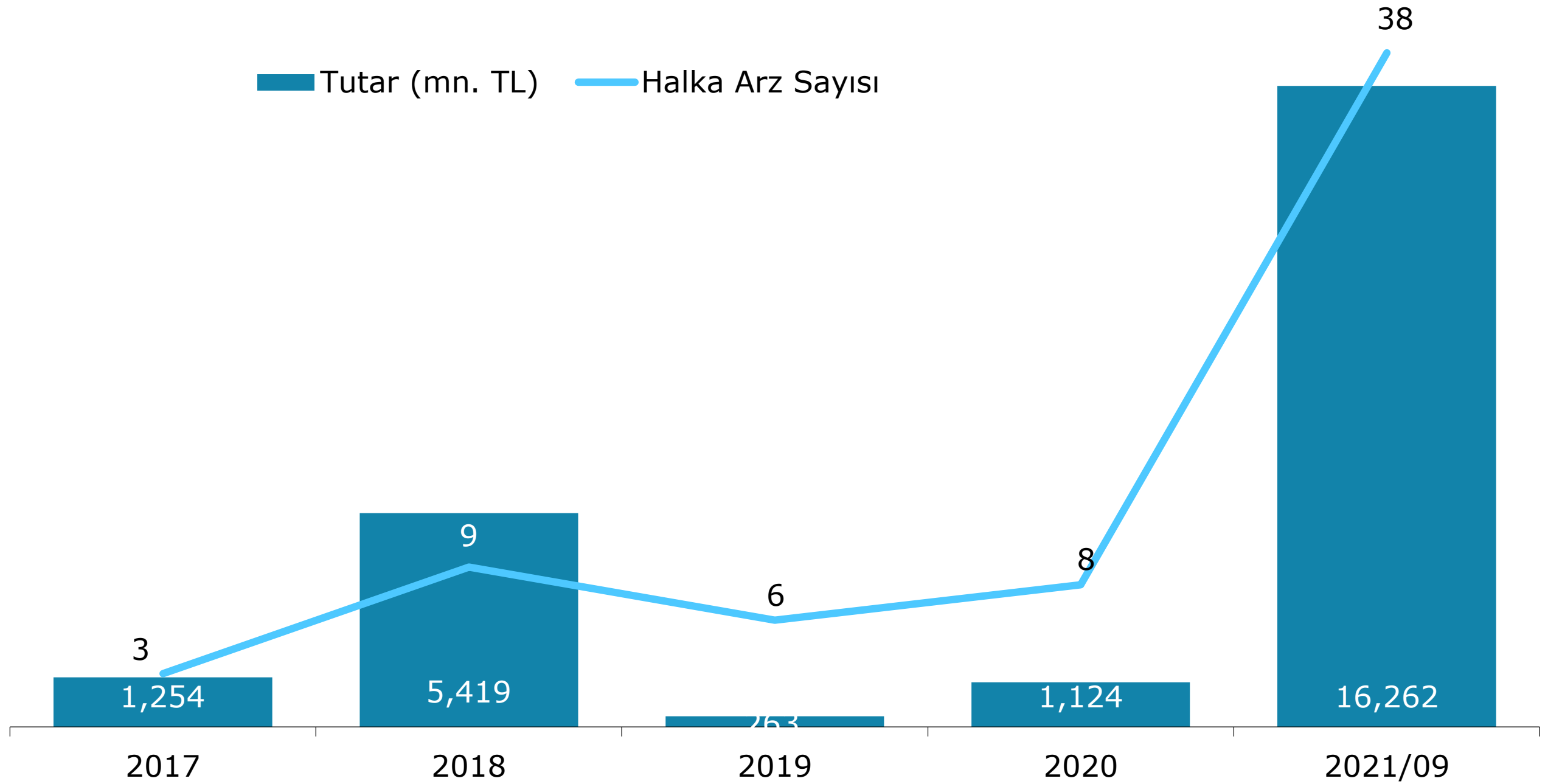
Kaynak: MKK, Borsa İstanbul

TEKNOLOJİ KULLANIMINDA ARTIŞ

Kaynak: TSPB

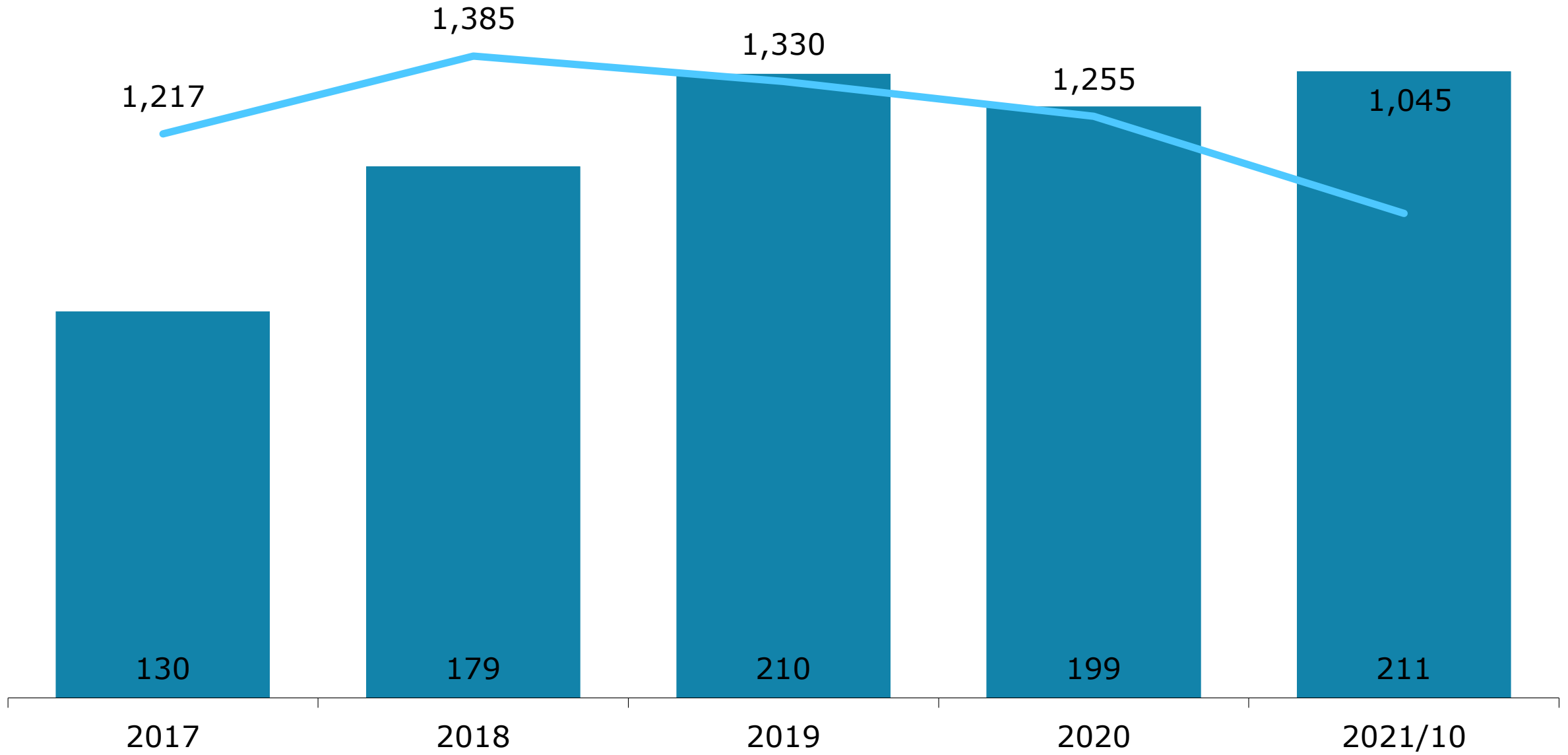
PAY SENEDİ HALKA ARZLARI

Kaynak: Borsa İstanbul

ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARACI İHRAÇLARI

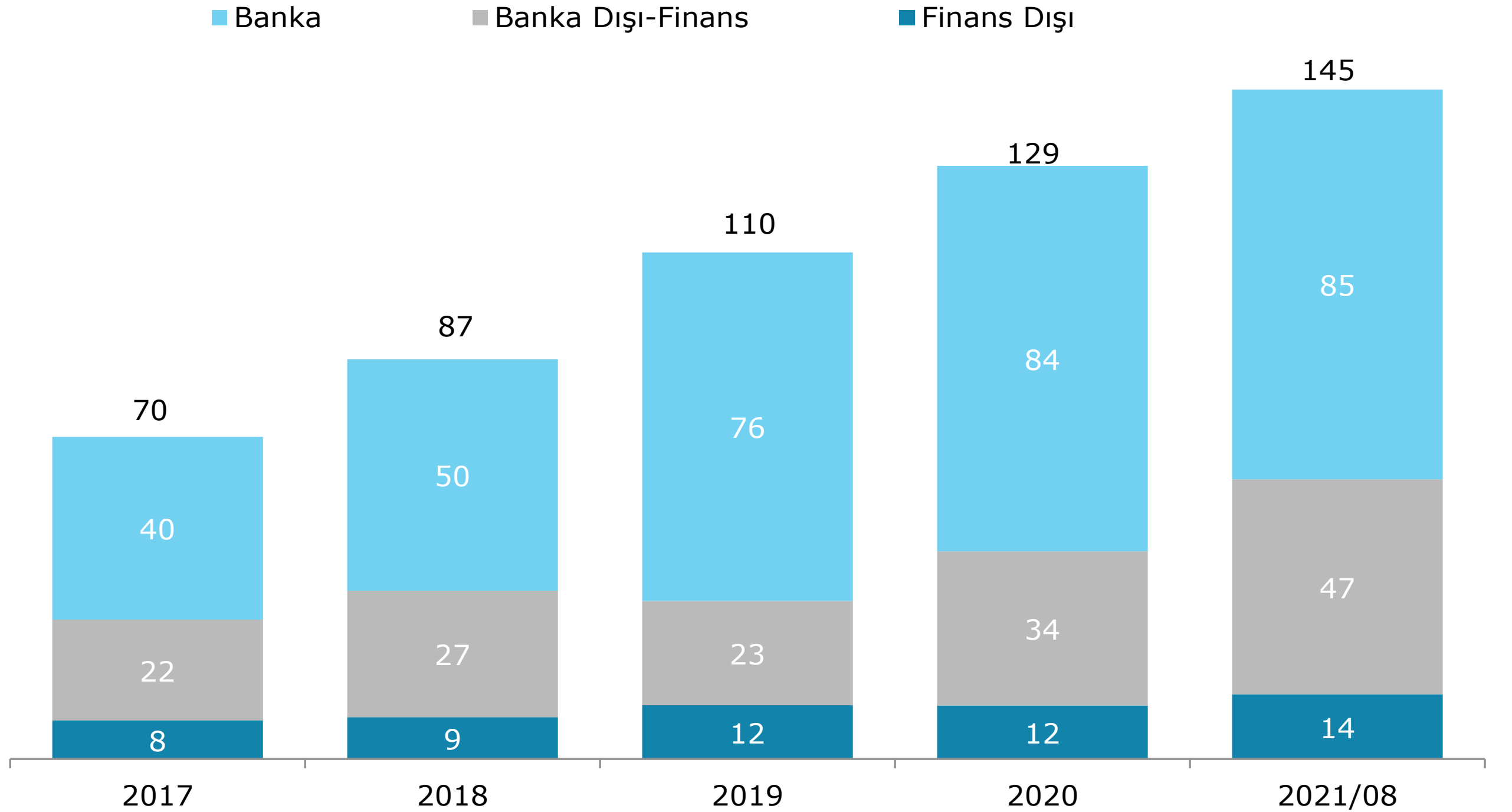
■ Tutar (milyar TL) — Borçlanma Aracı Sayısı

Kaynak: Borsa İstanbul

Tahsisli satışlar hariçtir.

ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARACI STOKU (MİLYAR TL)

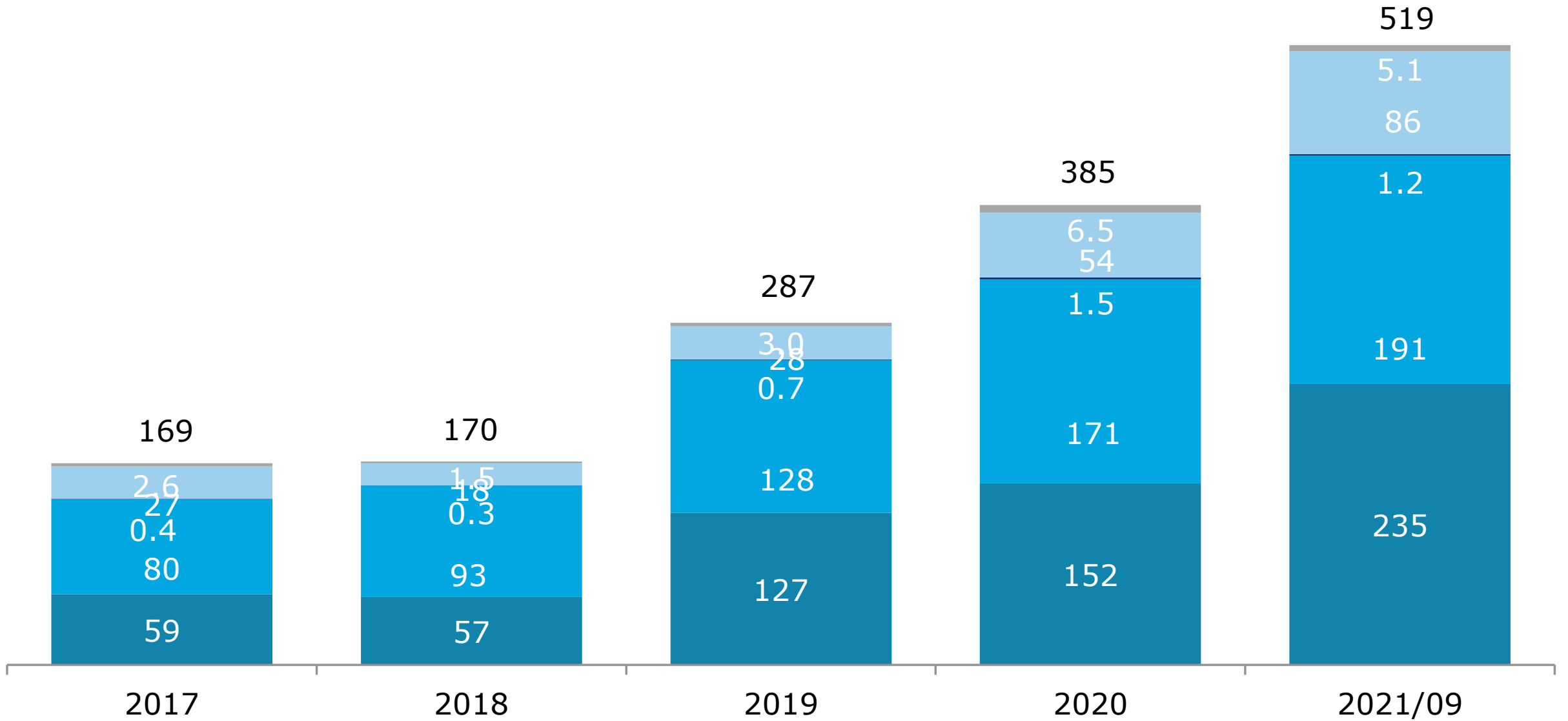

Kaynak: TCMB

Yurtiçinde ihraç edilen borçlanma senetleri

KURUMSAL YATIRIMCILARIN PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜ (MİLYAR TL)

- GSYO
- MK Yat. Ort.
- Yatırım Fonları
- GYO
- Emeklilik Yatırım Fonları

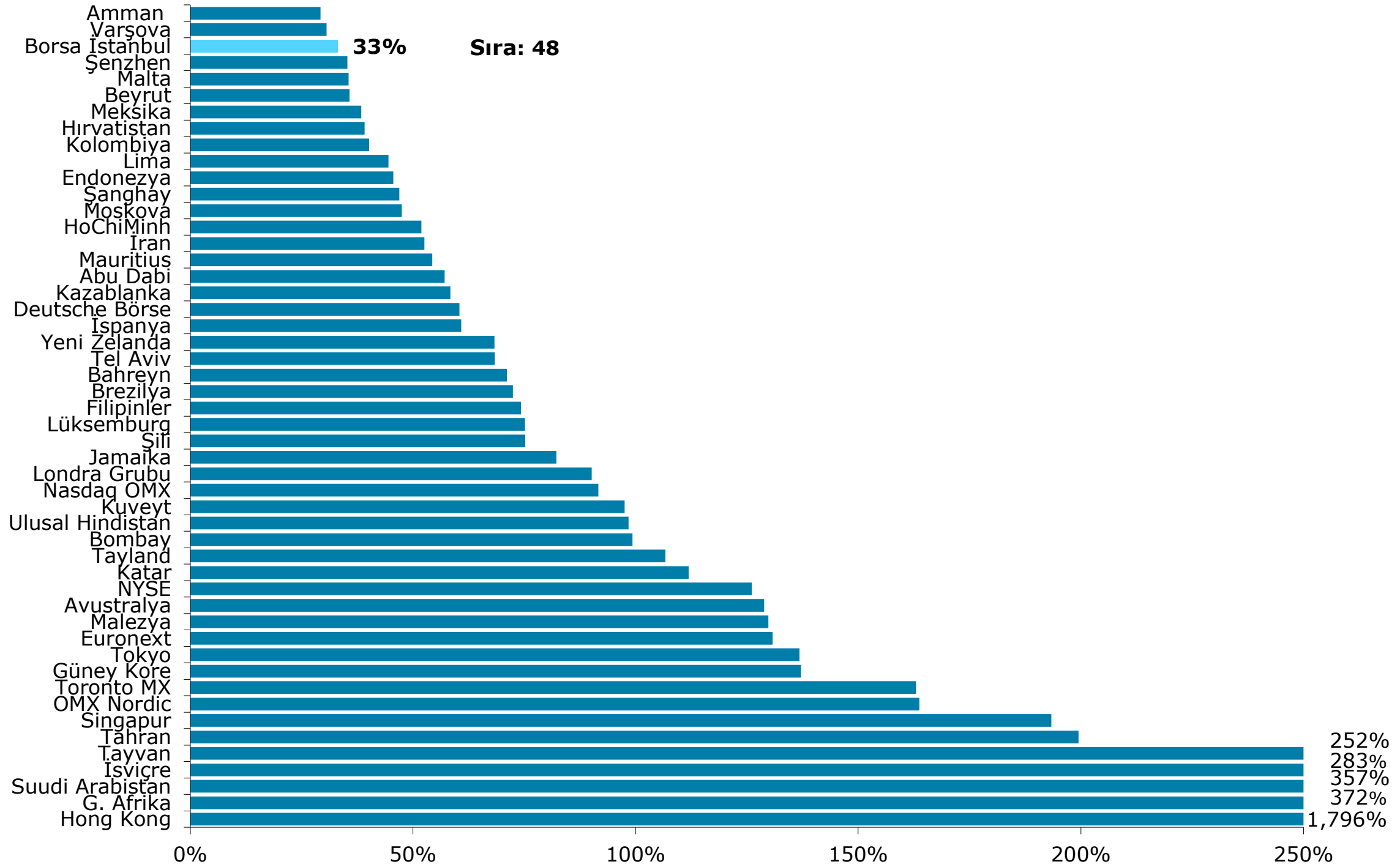
Kaynak: Borsa İstanbul, TSPB

Türkiye Sermaye Piyasalarının Uluslararası Karşılaştırması

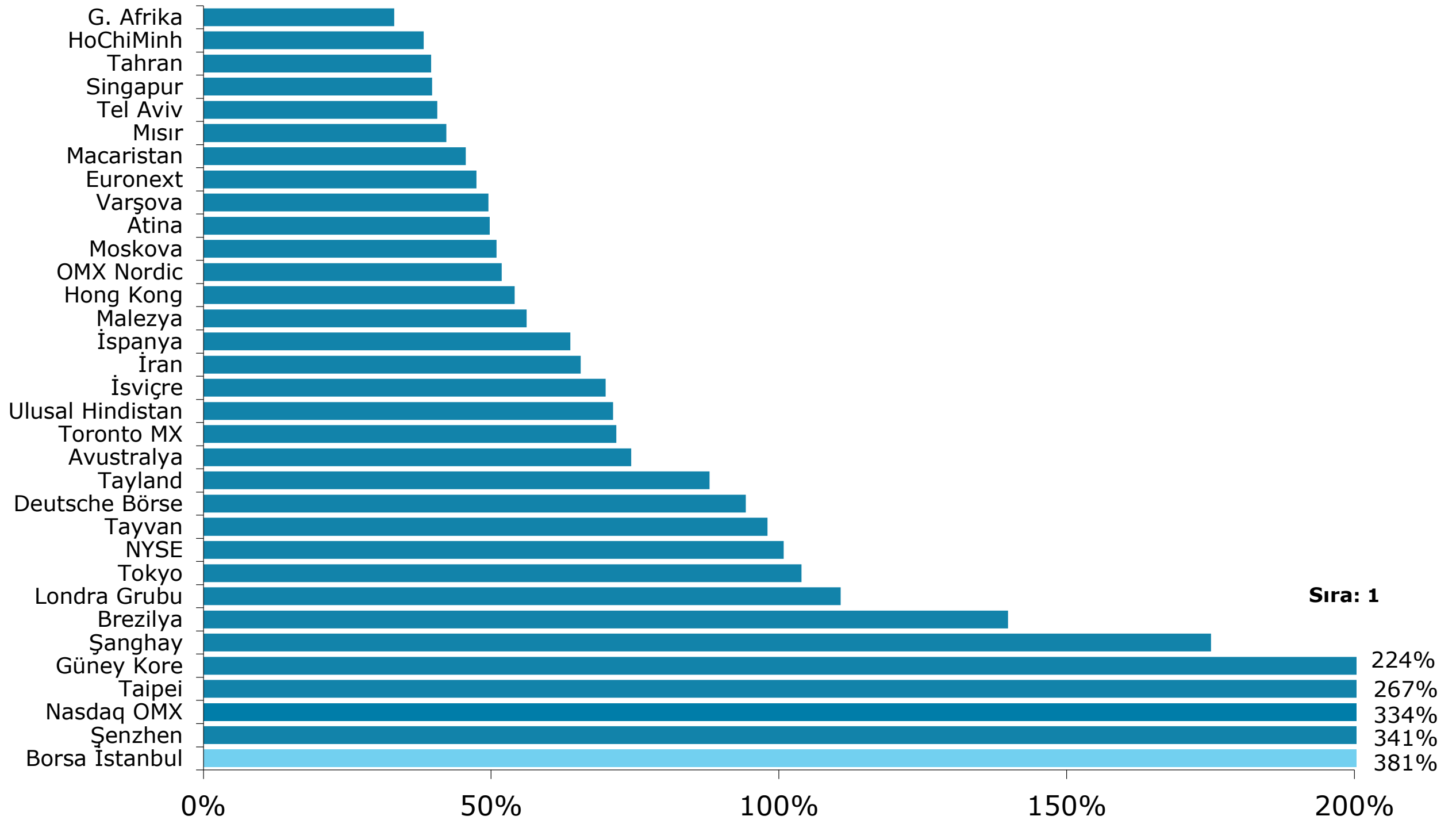
PİYASA DEĞERİ/GSYH* (2020)

Kaynak: WFE, IMF, TÜİK

**Yalnızca ana pazarlar

PAY PİYASALARINDA DEVİR HIZI (2020, İşlem Hacmi/Piyasa Değeri)

Kaynak: WFE, Borsa İstanbul

YATIRIM FONLARINDA ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMA (2020)

	Ülke	Yatırım Fonları (Milyar \$)	Toplamdaki Yatırım Portföyü/ Payı	GSYH
1	ABD	29,345	46.5%	141.0%
2	Lüksemburg	6,103	9.7%	8895.3%
3	İrlanda	4,079	6.5%	1022.2%
4	Almanya	2,904	4.6%	76.8%
5	Çin	2,655	4.2%	17.9%
6	Fransa	2,536	4.0%	99.4%
7	Avustralya	2,393	3.8%	184.6%
8	Japonya	2,463	3.9%	48.7%
9	İngiltere	2,102	3.3%	79.7%
10	Kanada	1,604	2.5%	100.2%
	33 Türkiye	18	0.0%	2.5%
	Toplam	63,06	100.0%	88.2%

Kaynak: IIFA, IMF, TÜİK

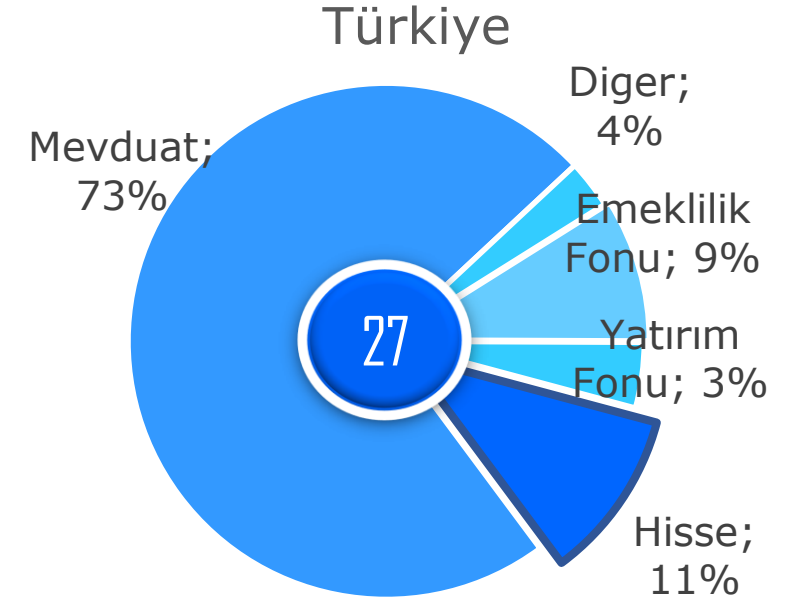
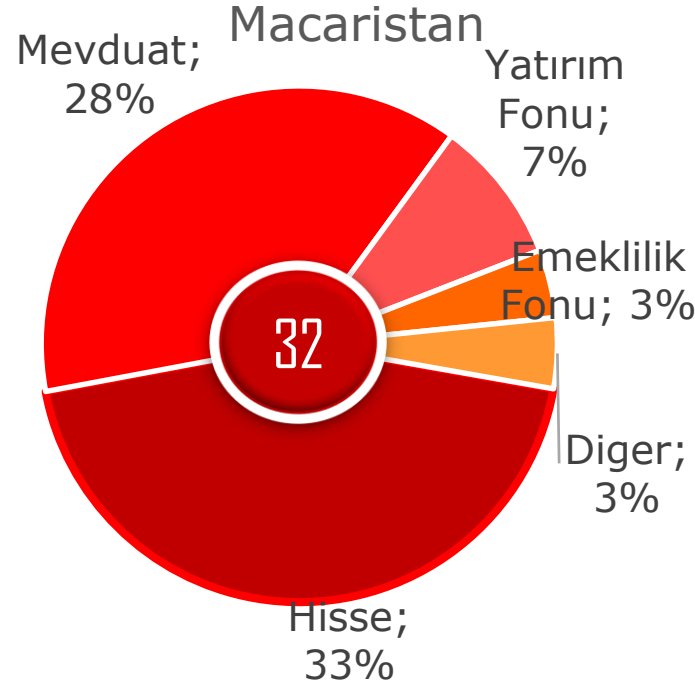
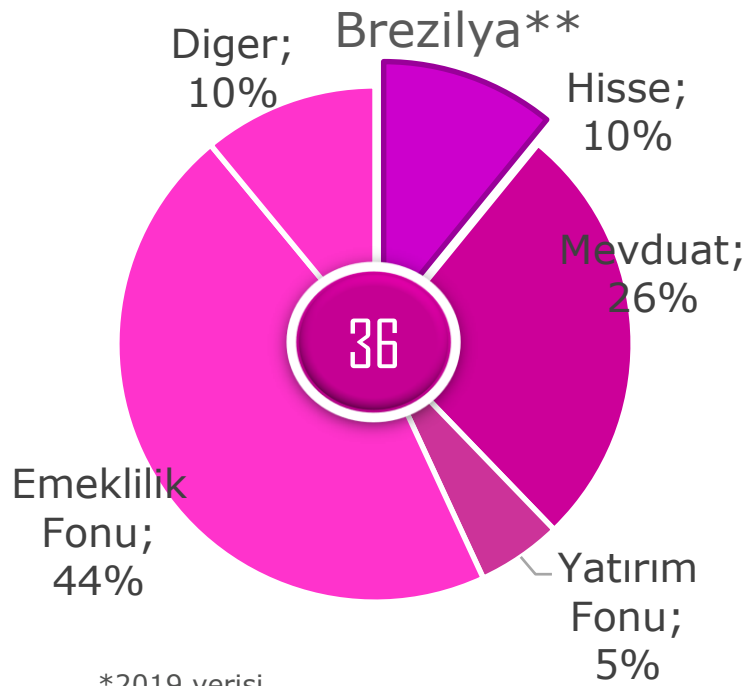
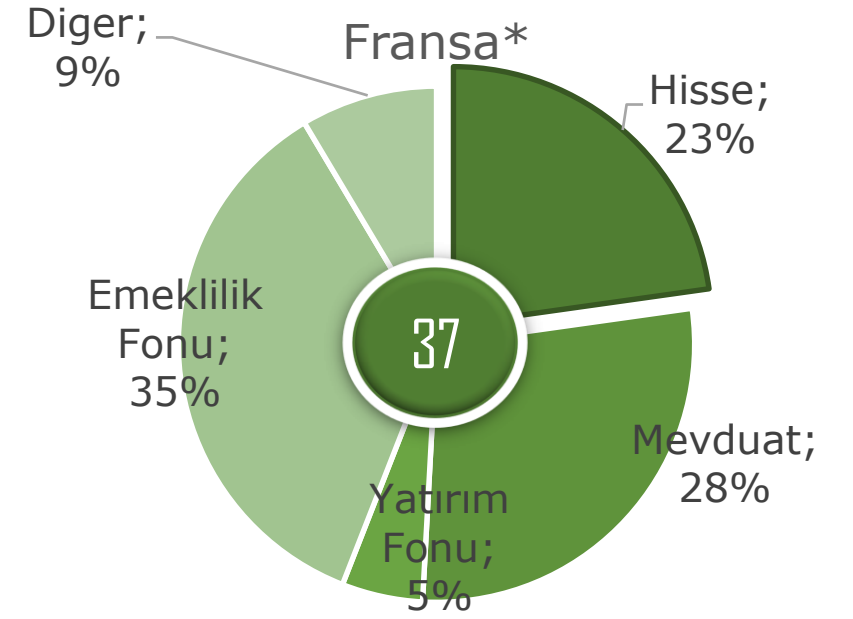
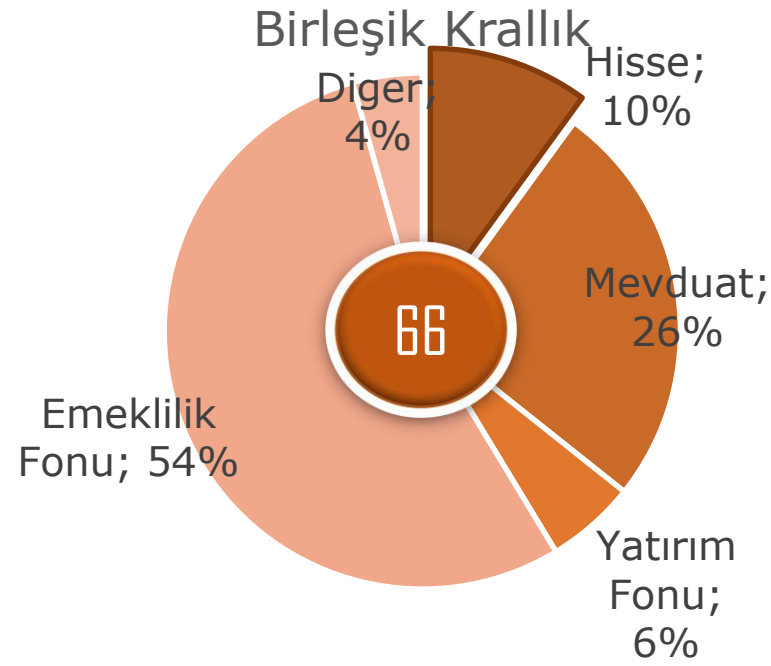
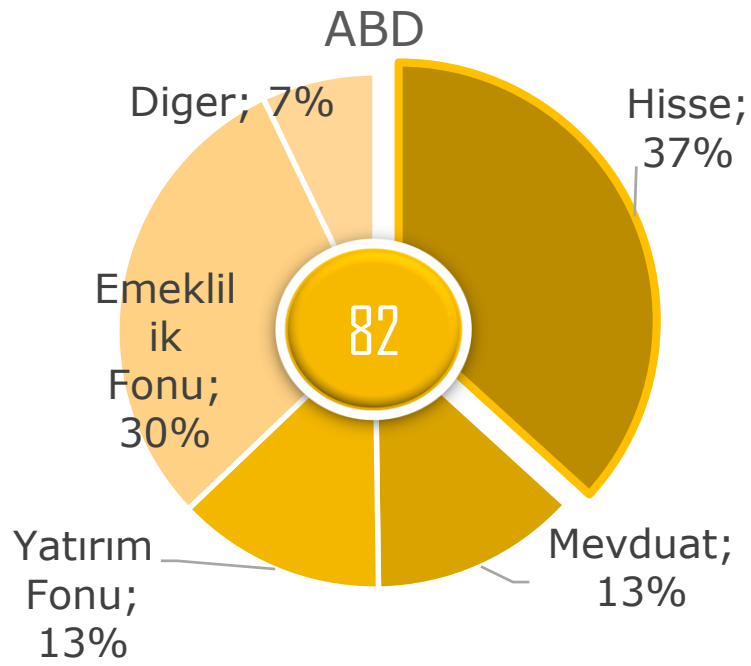
ÖZEL EMEKLİLİK YATIRIMLARINDA ULUSLARARASI KARŞILAŞTIRMA (2019)

Ülke	Özel Emeklilik Yatırımları (milyar dolar)	Toplamdaki Pay	Özel Emeklilik Yatırımları/GSYH
1 ABD	32,217	63.2%	150.3%
2 İngiltere	3,583	7.0%	123.2%
3 Kanada	2,814	5.5%	159.5%
4 Avustralya	1,853	3.6%	137.5%
5 Hollanda	1,77	3.5%	194.4%
6 Japonya	1,453	2.9%	28.6%
7 İsviçre	1,145	2.2%	158.7%
8 Danimarka	762	1.5%	219.7%
9 İsveç	539	1.1%	99.9%
10 Brezilya	468	0.9%	26.2%
32 Türkiye	21	0.0%	2.9%
Toplam	50,946	100.0%	91.5%
Kaynak: OECD			

*Emeklilik planları dahildir.

Toplam Yatırımlar/GSYH sadece OECD ülkeleri ortalamasını göstermektedir.

HANEHALKI VARLIKLARINDA SERMAYE PİYASASININ PAYI (2020)

*2019 verisi
**2018 verisi

Kaynak: OECD, TCMB (Türkiye)

Sermaye Piyasasının Payı: Hisse + Yatırım Fonu + Emeklilik Fonu + Diğer

Genel Değerlendirme

ÇIKARIMLAR

GÜÇLÜ YANLAR

- Son yıllarda **hızla büyüyen** piyasa
- **Reel sektöre** geniş ürün yelpazesıyla **kaynak** seçeneği
- Reel sektöre ve yatırımcılara **risklerini** yönetebilme araçları
- **Likit** piyasa
- Uluslararası düzenlemelerle uyumlu **düzenleme** altyapısı
- Piyasa dinamiklerine hızlı uyum sağlayabilen **teknolojik altyapı**
- **Nitelikli çalışan** profili

ZAYIF ALANLAR

- Nispeten küçük **kurumsal yatırımcı** tabanı
- **Halka açık şirket** sayısı ve piyasa büyüklüğü Türkiye'nin milli gelirine oranla küçük
- Düşük finansal okur yazarlık, uzun vadeli yatırım yerine kısa vadeli hızlı kar beklentisi
- **Yabancı yatırımcıların** azalan payı

- **Sürdürülebilirlik**

- Uygulamaya yön verici ilke/rehber ve düzenlemeler
- Reel sektör ihraçlarını özendirici teşvikler
- Yatırımcıları özendirici teşvikler

- **Dijital dönüşüm**

- Robo danışmanlar
- Denetimli uygulama alanı (Sandbox)
- Yeni nesil yatırım araçları ve altyapıları (blok zinciri, kripto varlıklar ve borsalar)

5. TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI KONGRESİ

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI
KONGRESİ
2021

“Yeniden Birlikteyiz”

16-17 Kasım 2021

Hibrit

Kongre

www.sermayepiyasalarikongresi.org.tr

/tspkongre

/Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi

Bize ulaşın:

www.tspb.org.tr

www.youtube.com/tspbkanali

sermayepiyasalarikongresi.org.tr

